

ชื่อเรื่องคุณิพนธ์	พลวัตของความเป็นชาวจีนยูนนานในภาคเหนือของประเทศไทย: การบูรณาการเข้าสู่รัฐไทย
ชื่อผู้เขียน	พลวัฒน์ ประพัฒน์ทอง
หลักสูตร	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สังคมศาสตร์)
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สุเทพ สุนทรเกสัช รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา อุปโยคิน ดร. จรัสศรี จิรภาส

บทคัดย่อ

การศึกษาเรื่อง “พลวัตของความเป็นชาวจีนยูนนานในภาคเหนือของประเทศไทย : การบูรณาการเข้าสู่รัฐไทย” เป็นการศึกษากลุ่มคนที่เรียกตนเองว่า ชาวจีนยูนนานที่เข้ามาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยตั้งแต่ พ.ศ. 2496 เป็นต้นมา ด้วยเหตุผลทางการเมืองภายในของประเทศจีน การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออธิบายพลวัตการเปลี่ยนแปลงความเป็นชาติพันธุ์และการสร้างลำดับชั้นการสร้างความเหนือกวาระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ ผ่านองค์การทางสังคมของชาวจีนยูนนานในประเทศไทย ด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพที่ใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในรูปแบบประวัติศาสตร์จากคำบอกเล่าของกลุ่มคนพลัดถิ่น และคำบอกเล่าของผู้ที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับข้อมูลสถิติที่ใช้เพื่อยืนยันข้อมูล

ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการการกลายเป็นกลุ่มชาติพันธุ์ของชาวจีนยูนนานในประเทศไทยนั้นมีการบวนการสร้างจีนสองฝ่าย คือรัฐไทยที่พยายามสร้างความเป็นจีนยูนนานจนถึงการกลืนกลายชาติพันธุ์ให้กลายเป็นพลเมือง กับกลุ่มชาวจีนยูนนานบางส่วนที่ไม่ยอมกลืนกลายสูญเสียความเป็นจีนของตนเอง แต่กลับรื้อฟื้นความเป็นชาติพันธุ์ในรูปแบบของตนเองโดยการศึกษาสร้างรูปแบบลำดับชั้นผ่านองค์ประกอบของความเป็นชาติพันธุ์จีนยูนนานสามลำดับคือ

กลุ่มที่ 1 คือ กลุ่มที่มีองค์ประกอบในการสืบเชื้อสายความเป็นจีนยูนนานผ่านบิดาเท่านั้น กลุ่มนี้จะถูกผนวกรวมเข้าเป็นพลเมืองรัฐไทย

กลุ่มที่ 2 คือ กลุ่มที่มีองค์ประกอบของกลุ่มแรก แต่จะมีองค์ประกอบเพิ่มขึ้นในเรื่องอำนาจทางเศรษฐกิจของบิดาและจะต้องมีพื้นที่ทางสังคมในการแสดงความเป็นจีน กลุ่มนี้จะกลายเป็นชาวไทยเชื้อสายจีนยูนนาน

กลุ่มที่ 3 คือ กลุ่มที่มีองค์ประกอบทั้งสองกลุ่มแรก แต่มีองค์ประกอบเพิ่มขึ้นคือการรื้อฟื้นประเพณีวัฒนธรรมจีน ไม่ใช่เพื่อการอนุรักษ์แต่เป็นการสร้างและผลิตซ้ำอุดมการณ์ความเป็นจีนยูนนาน เพื่อสร้างความแตกต่างและอำนาจเหนือกว่ากับกลุ่มชาติพันธุ์ต่าง ๆ โดยกลุ่มนี้มีความแตกต่างออกไปสามแนวทาง คือกลุ่มแรกคือกลุ่มที่ยังคงอำนาจของอดีตทหารจีนคณะชาติ กลุ่มต่อมาคือกลุ่มชาวจีนยูนนานมุสลิมบางกลุ่มที่พัฒนากลายเป็นมุสลิมในรูปแบบตนเอง และกลุ่มสุดท้ายคือกลุ่มที่กำลังหวนกลับไปเป็นส่วนหนึ่งของชาติพันธุ์จีนอันแผ่นดินใหญ่

ปรากฏการณ์ของกระบวนการที่แยกลำดับชั้นกลุ่มชาวจีนยูนนาน ที่เป็นกรณีเฉพาะในการศึกษานี้ ได้ใช้คำว่า “การสร้างความเป็นพื้นเมืองทางชาติพันธุ์” (Ethnic Domestications) ซึ่งเป็นกระบวนการที่อยู่ระหว่างกระบวนการบูรณาการ (Integrations) และกระบวนการการกลืนกลาย (Assimilation) ของการเมืองชาติพันธุ์ชาวจีนยูนนานที่มีลักษณะเป็นพลวัต (Dynamics) ในการผนวกรวมกลุ่มชาติพันธุ์ต่างๆเข้าสู่ความเป็นรัฐชาติของไทย

คำสำคัญ: ชาวจีนยูนนาน / ชาติพันธุ์สัมพันธ์ / การสร้างความเป็นพื้นเมืองทางชาติพันธุ์

Dissertation Title	Dynamics of Being Yunnanese-Chinese in Northern Thailand: The Integrations into Thai-State
Author	Pollavat Prapatpong
Degree	Doctor of Philosophy (Social Sciences)
Supervisory Committee	Asst. Prof. Dr. Suthep Soonthornpasuch Assoc. Prof. Dr. Preecha Upayokin Dr. Jarassi Jirapas

ABSTRACT

This study, entitled “The Dynamics of Being Yunnanese-Chinese in northern Thailand: The Integrations into Thai-State”, focuses on the people that identify themselves as Yunnanese, who began their settlement in Thailand in 1953 for reasons pertaining to internal politics of China. The primary objective of this study is to explain the dynamics of Yunnanese people’s ethnic adaptation, hierarchisation and superiorisation in relation to other ethnic groups, by means of the social organizations of the Yunnanese in Thailand. This research was conducted by using qualitative Research method; employing interviews with informant in historical accounts based on expatriates’ and related people orally recounted stories. The obtained data were supplemented by statistical figures to ensure accuracy.

As revealed by the study, the process of ethnic adaptation of Yunnanese people in Northern Thailand was initiated by two parties. The first, the Thai State, attempted to create ‘Yunnanese-ness’ to the extent that they would be ethnically assimilated to the locals. Meanwhile, the second party, which comprised some Yunnanese who refused to relinquish their

Chinese characteristics, chose to restore their ethnic identity in their own ways. In this study, three stages of hierarchisation through the process of ‘Yunnanese-ness’ were discovered.

Stage One: This is concerned only the Yunnanese who inherited their ‘Yunnanese-ness’ patrimonially. This group was annexed to the population of the Thai State.

Stage Two: This is concerned the first group of Yunnanese, but with an additional factor of patrimonially inherited economic power and with social space for their expression of Chinese identity. Members of this group became Thai- Yunnanese citizens

Stage Three: This is concerned members of the first two groups, but with an additional factor of cultural-traditional restoration. The purpose of such restoration was not conservation, but production and reproduction of Yunnanese ideology intended to create differences from and superiority to other ethnic groups. Amongst members of this group, the differences created were evident in three areas: first, the faction that still maintained the military power of the former National People's Party; second, some groups of Muslim Yunnanese who developed into a unique Muslim identity; and third, the group that was in the process of reunification with the Han Chinese of mainland China.

The phenomenon of hierchisation amongst the Yunnanese, which was specific to this study, involved ‘ethnic domestication’. Ethnic domestication is an intermediate process between the ethno-political processes of ‘integration’ and ‘assimilation’, which the Yunnanese are dynamically undergoing in the Thai State’s efforts to assimilate various ethnic groups.

Keywords: Yunnanese /ethnicity / ethnic domestication